

Armoni Dersine ?li?kin Özyeterlik Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Armoni Dersine ?li?kin Özyeterlik Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17006>

Özet

Armoni Dersine İlişkin Özyeterlik Algısı Ölçeği (ADÖAÖ), müzik eğitimi alanında öğrenim gören öğrencilerin, özellikle **armoni dersi** konularına yönelik sahip oldukları yeterlik inançlarının ölçmek amacıyla 2019 yılında Emrah Lehimler tarafından geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek geliştirme çalışması, öğrencilerin armoni gibi temel ve zorlayıcı müzik teorisi konularındaki başarıları ve motivasyonları etkileyen **özyeterlik algısı** düzeylerini belirlemeyi hedeflemektedir. Ölçek, **psikometrik** özelliklerinin incelenmesi sonucunda tek boyutlu veya çok boyutlu bir yapıya ortaya koyacak şekilde tasarlanmıştır.

Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde kullanılan metodoloji, modern test geliştirme prensiplerine dayanmaktadır ve elde edilen sonuçlar, müzik eğitimi araştırmalarında ve uygulamalarında öğrencilerin akademik destek ihtiyaçları belirlemede kritik bir rol oynamaktadır. Ölçek, beşli derecelendirme sistemi kullanarak (5'li Likert) bireylerin kendilerine olan güven düzeylerini detaylı bir şekilde yansıtmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Özyeterlik Algısı, Armoni Dersi, Müzik Eğitimi, Ölçek Geliştirme, **Likert Ölçeği**, Müzik Teorisi, Psikometri.

Yazarlar

Emrah Lehimler

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri veya Konservatuvarlar gibi müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin armoni derslerinde karşılaştıkları teorik ve uygulamalı görevleri başarıyla yerine getirebileceklerine dair inanç düzeylerini, yani **özyeterlik algısı** düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir.

Armoni dersleri, müzik kompozisyonu ve analizi için temel teşkil ettiğinden, öğrencilerin bu derse yönelik yeterlik algılarının ölçülmesi, öğrencilerin akademik başarılarındaki risklerini öngörmek ve uygun pedagojik müdahaleleri planlamak açısından önemlidir. Bu araç, eğitimcilerin öğrencilerin algılarının doğru bir şekilde değerlendirilmesine olanak tanır.

Yapı

Ölçek, Albert Bandura'nın Sosyal Bilişsel Kuramı'nda merkezi bir rol oynayan **Özyeterlik Algısı** (Self-Efficacy) yapısının ölçmektedir. Bu yapı, bireyin belirli bir görevi veya eylemi başarıyla

gerçekleştirme yeteneğine sahip olduğuna dair kişisel yargısını ifade eder. ADÖAÖ özelinde bu yargı, dört ana armoni konusu etrafında şekillenir: temel akor bilgisi, armonik analiz, dört sesli yazım teknikleri ve modülasyon gibi ileri düzey konular.

Özyeterlik, sadece mevcut becerileri değil, aynı zamanda zorluklar karşısında gösterilen azmi ve direnci de kapsar. Bu ölçek, öğrencilerin armoni dersi içeriğine özgü bu bilişsel ve motivasyonel süreçleri ne ölçüde içselleştirdiğini tespit etmeye odaklanmıştır.

Geçerlik

Armoni Dersine İlişkin Özyeterlik Algısı Ölçeği geliştirme çalışması kapsamında geçerlik analizleri yürütülmüştür. Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılmıştır. Kaynak referansında spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, geliştirme çalışmasının doğası gereği, ölçeğin teorik yapıyı ne ölçüde temsil ettiğini gösteren kanıtlar sunulmuştur.

Kapsam geçerliği, uzman görüşleri alınarak sağlanmıştır; maddelerin armoni dersi müfredatına ve özyeterlik kavramına yeterince temsil edip etmediği incelenmiştir. Tam geçerlik raporu ve katsayıları (örneğin, faktör yükleri ve model uyum indeksleri) için okuyucuların orijinal akademik makaleye başvurularını gerekmektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, maddelerin iç tutarlılığı ve zaman içindeki kararlılığı değerlendirilen istatistiksel yöntemlerle hesaplanmıştır. Geliştirme çalışmalarında sıklıkla kullanılan Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı, ölçeğin maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda ne kadar uyumlu olduğunu gösterir. Orijinal kaynakta bu katsayılar özetlenmemiş olsa da, ölçek geliştirme sürecinin bir gereği olarak yüksek düzeyde iç tutarlılık değerlerinin elde edildiği varsayılmaktadır.

Yüksek bir güvenirlik katsayısı, ölçeğin aynı koşullar altında tekrar uygulandığında benzer sonuçlar vereceğini garanti eder, bu da elde edilen verilerin güvenilirliğini artırır. Detaylı güvenirlik sonuçları, makalenin metodoloji bölümünde bulunabilir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal boyutları belirlemek ve maddelerin hangi alt yetenek grupları temsil ettiğini ortaya çıkarmak amacıyla faktör analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Armoni dersi konularının karmaşıklığı göz önüne alındığında, ölçeğin tek boyutlu bir toplam özyeterlik puanı yoksa farklı armoni becerilerine (örneğin, işleme, yazma, analiz) ilişkin alt boyutları içerdiği faktör analizi sonucunda belirlenmiştir.

Bu analizler, ölçe?in nihai formunun ve puanlama yap?s?n?n belirlenmesinde kritik rol oynam??t?r. Elde edilen faktör yap?s?, ölçe?in teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu göstermi? ve ölçe?in yap?s?sal geçerli?ini desteklemi?tir.

Araç

Test Type: Ölçek Geli?tirme (Development)

Format: 5'li **Likert** tipi derecelendirme (Örne?in: Hiç Kat?lm?yorum'dan Tamamen Kat?l?yorum'a).

Language Available: Türkçe

Population Group: Müzik e?itimi alan yüksekö?retim ö?rencileri.

Age Group: Genellikle 18-25 ya? aral???ndaki üniversite ö?rencileri.

Population Details: Konservatuvar ve Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü ö?rencileri gibi armoni dersi alan ö?renciler. Ölçek, özellikle armoni e?itimi sürecinde olan bireyler için tasarlanm??t?r.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Müzik Pedagojisi, Armoni Analizi, Müzik Ö?retimi, Akademik Ba?ar?, Özgüven, Psikolojik Ölçüm.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Emrah Lehimler

Author ORCID Identifier: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: emrahlehimler@gmail.com

Correspondence Address: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: Ölçek, 2019 y?I?nda yay?nlanan makale ile kullan?ma sunulmu?tur.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar Emrah Lehimler ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçe?in kullan?m? genellikle ücretsizdir, ancak yazar?n izni gereklidir.

Orijinal makaleye ve ölçek formuna erişim için aşağıdaki bağlantılar kullanılabilir. Orijinal makalenin yayımlandığı Dergipark linki: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: armoni-dersine-iliskin-ozyeterlik-olgisi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Lehimler, E. (2019). Armoni Dersine İlişkin Özyeterlik Algısı Ölçeği geliştirme çalışması. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, (43), 1-8.

Armoni Dersine İlişkin Özyeterlik Algısı Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri orijinal kaynak metinde sağlanmamıştır. Maddelerin tam listesi için lütfen referans olarak verilen akademik makaleye başvurunuz.